

Sygn. akt I S 24/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2018r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia SA Joanna Kurpierz

Sędziowie SA Joanna Naczyńska (spr.)

SA Ewa Solecka

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2018r. na posiedzeniu niejawnym

skargi A. M.

o stwierdzenie przewlekłości w sprawie o alimenty toczącej się przed Sądem Rejonowym w D. pod sygn. akt III RC 209/16, a przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt III Cz 41/17

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w D. sygn. akt III RC 209/16;
2. przyznać skarżącemu A. M. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w D. 2.000 (dwa tysiące) złotych;
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie.

SSA Ewa Solecka SSA Joanna Kurpierz SSA Joanna Naczyńska

Sygn. akt I S 24/18

UZASADNIENIE

Małoletni powód A. M., reprezentowany przez matkę A. K. domagał się stwierdzenia, że w procesie o alimenty, prowadzonym przed Sądem Rejonowym w D. pod sygn. akt III RC 209/16, a incydentalnie przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt III Cz 41/17, doszło do przewlekłości postępowania i przyznania mu z tytułu tej przewlekłości od Skarbu Państwa zadośćuczynienia w kwocie 20.000zł. Przewlekłości postępowania skarżący upatrywał w tym, że sprawa toczy się od 10 maja 2016r., w tym, że Sąd zdecydował się przesłuchać w drodze pomocy prawnej świadka (M. M.), której zeznania nie miały żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz w tym, że rozprawy wyznaczane są w dużych odstępach czasu, a czas ma nie poświęcany jest relatywnie krótki.

Udział w sprawie w imieniu Skarbu Państwa zgłosił zarówno Prezes Sądu Rejonowego w D., jak i Prezes Sądu Okręgowego w K., wnosząc o oddalenie skargi.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Podstawą rozstrzygnięcia skargi są przepisy ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. z 2016r., poz. 1259 ze zm.; zwanej dalej ustawą o skardze). Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 tej ustawy skarga o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego dotyczy nastąpiło naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest zasadna jeżeli postępowanie to trwa dłużej niż jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a tę długotrwałość należy oceniać przez pryzmat terminowości i formalnej prawidłowości podjętych czynności

sądowych, przy uwzględnieniu charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenia dla osoby, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się jego uczestników, a w szczególności uczestnika, który zarzucił przewlekłość postępowania.

Oceniając, w aspekcie tych kryteriów, tok czynności sądowych podjętych w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w D. pod sygn. III RC 209/16, a incydentalnie przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. III Cz 41/17, Sąd Apelacyjny ustalił, że pozew małoletniego A. M. o alimenty został złożony w dniu 10 maja 2016r. Zarządzeniem z 16 maja 2016r., doręczonym 24 maja 2016r., przedstawicielka ustawowa powoda została zobowiązana do uzupełnienia wniosku o zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego przez szczegółowe wskazanie kosztów utrzymania małoletniego, z uwzględnieniem kosztów wyżywienia, odzieży, kosmetyków, ewentualnych kosztów leczenia. Zarządzenie to wykonała 30 maja 2016r. W dniu 6 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy częściowo uwzględnił wniosek i w ramach zabezpieczenia zobowiązał pozwanego S. M. do łżenia na rzecz powoda po 550zł miesięcznie, a w pozostałym zakresie wniosek powoda oddalił. Po uprawomocnieniu się tego postanowienia, zarządzeniem z 21 lipca 2016r. Przewodniczący wyznaczył rozprawę na dzień 18 listopada 2016r., zobowiązując jednocześnie pozwanego do złożenia odpowiedzi na pozew. Strony stawily się na rozprawę wraz z profesjonalnymi pełnomocnikami. Na rozprawie tej Sąd informacyjnie wysłuchał strony w celu ustalenia stanu zdrowia powoda i jego bieżących potrzeb, dopuścił dowód z przesłuchania świadka M. M. – w drodze pomocy prawnej przed Sądem Rejonowym w Międzyrzeczu - w celu ustalenia w jakim zakresie rodzice pozwanego przyczyniają się do zaspokojenia potrzeb małoletniego powoda oraz w celu ustalenia stanu zdrowia pozwanego, w tym ewentualnych problemów z uzależnieniem od środków psychoaktywnych oraz możliwości zarobkowych pozwanego i odroczył rozprawę na dzień 10 marca 2017r., a nadto skierował na posiedzenie niejawne wniosek powoda o zmianę zabezpieczenia oraz zakreślił pełnomocnikom stron 14-dniowy termin do zgłoszenia dalszych wniosków dowodowych. Zarządzeniem z 30 listopada 2016r. zobowiązano pełnomocnika powoda do usunięcia braków formalnych wniosku o zmianę zabezpieczenia przez złożenie tego wniosku w formie pisemnej z określeniem żadanego sposobu zabezpieczenia i wskazania okoliczności uprawdopodobniających wniosek. 5 grudnia 2016r. powód złożył spełniający wymogi formalne wniosek o zmianę zabezpieczenia. Wniosek ten Sąd Rejonowy oddalił - postanowieniem z 16 grudnia 2016r., doręczonym pełnomocnikowi pozwanego - 2 stycznia 2017r., a pełnomocnikowi powoda - 4 stycznia 2017r. Postanowienie to zaskarżył powód zażaleniem, które wpłynęło do Sądu 13 stycznia 2017r. Odpis zażalenia doręczono pełnomocnikowi pozwanego 19 stycznia 2017r. W międzyczasie, w dniu 11 stycznia 2017r. Sąd wezwany przesłuchał M. M.. W dniu 9 lutego 2017r. Sąd Rejonowy przedstawił akta Sądowi Okręgowemu w K. w celu rozpoznania zażalenia. Zażalenie to Sąd Okręgowy rozpoznał 27 lutego 2017r., podwyższając zabezpieczone na rzecz powoda alimenty z dniem 1 grudnia 2016r. do 700 zł miesięcznie. W związku z tym zażaleniem Przewodniczący odwołał termin rozprawy wyznaczonej na 10 marca 2017r. Akta zostały zwrócone Sądowi Rejonowemu w dniu 24 marca 2017r. W dniu 27 marca 2017r. Przewodniczący wyznaczył termin rozprawy na dzień 29 sierpnia 2017r. W dniu 6 kwietnia 2017r. pełnomocnik powoda wniósł o nadanie klauzuli wykonalności postanowieniu Sądu Okręgowego. Wniosek ten uwzględniono w dniu 26 kwietnia 2017r. W dniu 30 maja 2017r. pełnomocnik powoda wniósł o zwrócenie się do Biura (...), które rozliczało podatek od dochodu uzyskanego przez pozwanego za granicą w 2016 i 2017r. Wniosek ten uwzględniono. Nadto Przewodniczący zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego o wskazanie dochodu osiągniętego przez pozwanego w latach 2016 i 2017. W dniu 26 czerwca 2017r. pozwany złożył do akt zaświadczenie lekarskie dotyczące jego stanu zdrowia, skierowanie do Oddziału (...) z 6 czerwca 2017r., opinię zawierającą wyniki badań psychologiczno-pedagogicznych z 1998r. oraz decyzję o przyznaniu mu pomocy w formie bezpłatnego świadczenia zdrowotnego finansowanego ze środków publicznych na okres 90 dni, od 16 maja 2017r. W dniu 30 czerwca 2017r. wpłynęły do akt informacje udzielone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego objęte tajemnicą skarbową. Dzień przed zaplanowaną rozprawą, 28 sierpnia 2017r. pełnomocnik pozwanego złożył wniosek o odroczenie rozprawy z uwagi na stan zdrowia pozwanego, dołączając zaświadczenie lekarza sądowego oraz zaświadczenie, że pozwany leczy się psychiatrycznie. Sąd Rejonowy uwzględnił ten wniosek i odroczył rozprawę na dzień 24 listopada 2017r. W związku z chorobą sędziego referenta rozprawie w dniu 24 listopada 2017r. przewodniczył inny sędzia, Sąd dopuścił na niej dowody z dokumentów, a w celu przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron rozprawę odroczył z terminem na 6 kwietnia 2018r.

Przedstawiony tok procedowania wskazuje na to, że w postępowaniu zażaleniowym, jakie toczyło się przed Sądem Okręgowym w K. nie doszło do przewlekłości postępowania. Sąd ten bez zwłoki podejmował czynności celowe, zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy. Rozpoznanie zażalenia powoda zajęło niespełna 2 tygodnie od daty wpływu akt (9 lutego 2017r.), a akta zostały zwrócone Sądowi Okręgowemu po rozpoznaniu zażalenia w przeciągu 1,5 miesiąca (w dniu 24 marca 2017r.), zatem postępowanie zażaleniowe przed tym Sądem nie było długotrwałe i nie nosiło znamion przewlekłości. Natomiast przymiot rażąco przewlekłego należy przypisać postępowaniu rozpoznawczemu prowadzonemu przed Sądem Rejonowym w D. po zwrocie akt z zażaleniem. Mianowicie pod koniec marca 2017r. termin rozprawy został wyznaczony dopiero na 29 sierpnia 2017r. (czyli po upływie 5 miesięcy od zwrotu akt), po czym rozprawa na wniosek pozwanego została odroczone o kolejne 3 miesiące - do 24 listopada 2017r., podczas gdy czas niezdolności pozwanego do stawiennictwa obejmował jedynie okres do 18 września 2017r., w związku z czym sprawa mogła zostać rozpoznana w drugiej połowie września 2017r. (czyli 2 miesiące wcześniej), a następnie rozprawa po raz kolejny została odroczone, tym razem z uwagi na chorobę sędziego referenta na okres dalszych 5, 5 miesiąca. Wprawdzie tak odległe terminy posiedzeń wyznaczonych na rozprawę spowodowane były natłokiem spraw oczekujących na nadaniem im biegu i chorobą sędziego referenta, niemniej nie są to okoliczności, które zwalniałyby Skarb Państwa od odpowiedzialności za przewlekłość postępowania, jako że odpowiada on za właściwe zorganizowanie i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Tok procedowania w sprawie do marca 2017r., nie był opieszale, a przesłuchanie świadka w drodze pomocy prawnej nie spowodowało przewlekłości postępowania, zwłaszcza wobec toczących się równoległe postępowania incydentalnych.

Mając na względzie powyższe okoliczności - w oparciu o art. 12 ust. 2 i 4 powoływanej wyżej ustawy o skardze - Sąd Apelacyjny stwierdził, że w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w D. pod sygn. akt III RC 41/17 - w okresie od 24 marca 2017r. - doszło do przewlekłości oraz przyznał skarżącemu z tytułu tej przewlekłości od Skarbu Państwa 2.000zł, uznając tę kwotę za rekompensatę odpowiednią do okoliczności sprawy i okresu zaistniałej przewlekłości, mając także na uwadze, że dochodzone pozwem roszczenie alimentacyjne powoda zostało zabezpieczone (na podstawie art. 753 k.p.c.) i powód mógł je już egzekwować, mimo braku zakończenia sprawy. Konkluzje te legły u podstaw oddalenia skargi w zakresie dalej idącego żądania.

SSA Ewa Solecka SSA Joanna Kurpierz SSA Joanna Naczyńska